

מבט לג'האד העולמי

22-16 בנובמבר 2017

עיקרי אירועי השבוע

◀ **השבוע בא הקץ למדינה האסלאמית בסוריה ובעיראק**, עליה הוכרז ע"י מנהיג דאעש ב-29 ביוני 2014. צבא סוריה בסיוע איראן, חזבאללה ומליציות שיעיות, ובסיוע אווירי רוסי, **כבשו את העיר אלבוכמאל, המאחז האחרון של המדינה האסלאמית בסוריה** (19 בנובמבר 2017). יומיים קודם לכן, **כבש הצבא העיראקי את העיר ראווה, המאחז האחרון של המדינה האסלאמית בעיראק** (17 בנובמבר 2017). בעוד, שבאלבוכמאל ניהלו פעילי דאעש לחימה עזה (שנמשכה קרוב לשבועיים), הרי שבראווה לא הפגין דאעש התנגדות משמעותית (העיר נכבשה תוך כמה שעות).

◀ **המדינה האסלאמית קרסה, אך דאעש ממשיך להתקיים כארגון טרור וגרילה בסוריה, בעיראק ובחוו"ל ואף מבצע (וצפוי לבצע) פיגועי ראווה על מנת להמחיש, כי הוא נשאר "על המפה". בסוריה ביצעו פעיליו תקיפות בעמק הפרת, חלקן נועזות ומורכבות (השבוע הותקפה שיירה סורית ממערב לאלמיאדין; בשבוע שעבר חדרה חוליית דאעש לשדה התעופה הצבאי בדיר אלזור). גם ברחבי עיראק גברה פעילות טרור וגרילה של דאעש. בלט השבוע פיגוע רב נפגעים בשוק הומה אנשים, בעיר שיעית-תורכמנית, שמדרום לכרכוב. כמו כן סוכלה התקפה של דאעש נגד מעבר הגבול עם סוריה תל צפוכ, שבצפון מערב עיראק.**

◀ **בחוו"ל בולטת פעילותו של מחוז ח'ראסאן של דאעש** (אפגניסטאן/פקיסטאן), **שביצע בחודשיים האחרונים ארבעה פיגועי התאבדות רב נפגעים בבירה קאבול**, האחרון שבהם, שבוצע השבוע, כוון נגד בית מלון בקאבול בו התקיים כנס פוליטי של ג'מעת-י אסלאמי, המפלגה הפוליטית הוותיקה ביותר באפגניסטאן (14 הרוגים, 18 פצועים). רצף הפיגועים בקאבול מעיד על **שיפור ביכולותיו המבצעיות של מחוז ח'ראסאן ועל עלייה במוטיבציה שלו, בעיתוי בו הגיע לסימו תהליך קריסת המדינה האסלאמית**. בו בזמן פרסם דאעש צילומים מטקס סיום של מחזור אימונים חדש של מגויסים במחוז קונאר, שממזרח לקאבול.

מעורבות רוסיה וארה"ב

רוסיה

◀ **משרד ההגנה הרוסי דיווח, כי במהלך השבוע שחלף ביצע חיל האוויר הרוסי יותר מ-500 גיחות אוויריות בסוריה במטרה לאתר מטרות של ארגון דאעש, במהלך הגיחות הושמדו יותר מ-1,250 נכסים השייכים לארגון דאעש**. במקביל, ביצעה יחידת המזל"טים הרוסית יותר מ-300 משימות סיור במהלך זווה 432 מטרות של ארגון דאעש. וכן, **יחידת החבלה הרוסית איתרה ונטרלה יותר מ-44,780 מטעני חבלה**. (ספוטניק, 17 בנובמבר 2017).

◀ **משרד ההגנה הרוסי הודיע**, כי ב-15, ב-17 וב-18 בנובמבר שישה מפציצים ארוכי טווח מסוג Tu-22M3, שהמריאו מבסיס ברוסיה וטפו מעל שטחי איראן ועיראק, ביצעו תקיפה אווירית על מאחזים, ריכוזי כוחות וכלי רכב משוריינים של דאעש **באזור העיר אלבוכמאל** (שנכבשה ב-19 בנובמבר ע"י הכוחות הסורים ובעלי בריתם). מטוסים מסוג Su-30SM מבסיס חמימים חיפו על המפציצים בעת התקיפה. כתוצאה מהתקיפה נפגעו לוחמים, ציוד וכלי נשק של דאעש (דף הפייסבוק של משרד ההגנה הרוסי, 15,17,18 בנובמבר 2017).

תקיפת מפציצים ארוכי הטווח הרוסיים באזור אלבוכמאל
(דף הפייסבוק של משרד ההגנה הרוסי, 15,18 בנובמבר 2017).

◀ **מיכאל מיזינטסב, ראש המרכז לביטחון לאומי ברוסיה**, אמר בכנס ההדרכה הבין-מקצועי השלישי, כי **יותר מ-40 ילדים רוסים הוחזרו לרוסיה מסוריה**, במהלך ששת השבועות האחרונים. מיזינטסב הוסיף, כי "חזרתם של ילדים רוסים מאזורי הסכסוך הסורי חשובה במיוחד הן מההיבט הפוליטי, החברתי וההומניטארי" (אתר משרד ההגנה הרוסי, 17 בנובמבר 2017). **נראה לנו, כי המדובר בבניהם של פעילים שהגיעו מרוסיה לסוריה יחד עם בני משפחותיהם והתגייסו לשורות הארגונים הג'האדיסטים.**

ארה"ב

◀ **אל"מ ריאן דילון, דובר הקואליציה הבינלאומית למלחמה בדאעש**, דחה את החששות שמא ארה"ב והקואליציה תזנחנה את הכוחות הסורים הדמוקרטיים (ה-SDF) לאחר שחרור אלרקה. לדבריו, ה-SDF לחם באומץ ושחרר מיליוני אנשים מדאעש והקואליציה נותרה מחויבת אליו. הוא הוסיף, כי יש עדיין צורך להילחם נגד דאעש וקרא לכל הצדדים להתלכד סביב מטרה זאת. לדבריו, **פעילי דאעש עדיין מתחבאים בעמק הפרת ומשם הם מנהלים את הלחימה**. לדבריו, המטרה המרכזית של הקואליציה נותרה **להביס את דאעש בכל האזורים הללו** ("defeating Daesh in all these areas") (Rudaw, 13 בנובמבר 2017).

עיקרי ההתפתחויות בסוריה

כיבוש אלבוכמאל

ב-19 בנובמבר 2017 **כבשו צבא סוריה והכוחות השיעים המסייעים לו, בסיוע אווירי רוסי, את העיר אלבוכמאל מידי דאעש**. אלבוכמאל הייתה העיר האחרונה, שנותרה בידי המדינה האסלאמית בסוריה. **נפילתה מסמלת את סוף עידן המדינה האסלאמית בסוריה והפיכתו של דאעש לארגון טרור וגרילה, שאינו כבול להגנת מסגרת טריטוריאלית.**

חלקה העליון של "כיכר השעון", שבמזרח של העיר אלבוכמאל. על-גבי השעון נראת תמונתו של נשיא סוריה ונתלו בה דגלי סוריה (מימין), חזבאללה (משמאל) ותנועת אלנג'באא', מיליציה עיראקית שיעית הפועלת בסוריה בחסות איראן (למעלה משמאל) (חשבון היוטיוב של הטלוויזיה הסורית, 20 בנובמבר 2017).

◀ ב-16 בנובמבר 2017 נכנס הצבא הסורי לעיר אלבוכמאל, לאחר שקודם לכן (11 בנובמבר) ביצעו פעילי דאעש מתקפת נגד, שהדפה את חזבאללה והמיליציות השיעיות מהעיר. בין ה-16 ל-19 בנובמבר 2017 התנהלו התנגשויות בתוך העיר, שבסופן היא נכבשה ע"י צבא סוריה ובעלי בריתו. יחידות ההנדסה הקרבית של צבא סוריה החלו בסריקות ברחבי העיר על מנת לנטרל מוקשים, מטעני חבלה ומכונות תופת, שדאעש הותיר בעיר (חשבון היוטיוב של הטלוויזיה הסורית, 19 בנובמבר 2017).

מקומם של איראן, והכוחות השיעים בכיבוש אלבוכמאל

חזבאללה והמיליציות השיעיות, בהנהגת מפקדים איראנים וכנראה גם בהשתתפות כוח קטן ממשמרות המהפכה, אמורות היו למלא תפקיד מפתח בכיבוש אלבוכמאל וב"תמונת הניצחון" שלאחר הכיבוש. כוחות אלו מלאו תפקיד מרכזי בהתקפה הראשונה על אלבוכמאל, אולם, כאמור הם נהדפו ע"י פעילי דאעש וספגו אבידות קשות. נראה כי רק הצטרפותו של צבא סוריה למערכה היא שהביאה בסופו של דבר לכיבוש העיר, הגם שחלקם של איראן הכוחות השיעים קיבל בולטות רבה בכלי התקשורת.

◀ במערכה לכיבוש אלבוכמאל נלחמו כמה כוחות שיעים הפועלים בסוריה בחסות איראן: האיכותי, שבהם הינו ארגון חזבאללה, שכוח ממנו השתתף במערכה. בנוסף לכך השתתפו מיליציות שיעיות עיראקיות (המכונות חידריון), שבולטת שבהן הינה תנועת אלנג'באא'¹. במערכה השתתפו גם כוחות מהמיליציות הפקיסטאניות (חטיבת אלזינביון) והאפגניות (חטיבת אלפאטמיון). חזבאללה והמיליציות השיעיות לחמו לצדו של הצבא הסורי גם בשלב הסופי של המערכה על אלבוכמאל, שבו הצבא הסורי הפך לדומיננטי.

¹ תנועת אלנג'באא ("תנועת האצילים") הינה מיליציה עיראקית-שיעית, הפועלת בעיקר במרחב בגדאד בחסות איראן. בראשה עומד השיח' אכרם עבאס אלכעבי. כוח של המיליציה, שנשלח לסוריה, נלחם לצד הצבא הסורי.

צילומים מתוך סרטון שפרסם חזבאללה על הלחימה באלבוכמאל

מימין: לחימה בשטח בנוי. משמאל: שיגור רקטת נ"ט
(חשבון היוטיוב של ההסברה הקרבית המרכזית של חזבאללה, 18 בנובמבר 2017).

ירי מתותח נ"מ בקוטר 23 מ"מ הנישא על-גבי רכב שטח
(חשבון היוטיוב של ההסברה הקרבית המרכזית של חזבאללה, 18 בנובמבר 2017).

ביקורו של קאסם סלימאני, מפקד כוח אלקדס של משמרות המהפיכה אצל הכוחות השיעים באלבוכמאל

גנרל קאסם סלימאני, מפקד כוח אלקדס של משמרות המהפיכה, ביקר אצל הכוחות השיעים המסייעים לצבא סוריה, במהלך המערכה לכיבוש אלבוכמאל, וקיבל את הפיקוד על "חדר המבצעים של בעלות הברית" [של הצבא הסורי]. להערכתנו, מצביע ביקורו על עניינם של האיראנים להבליט את חלקם של איראן ושל הכוחות השיעים במערכה לכיבוש אלבוכמאל, המאחז האחרון של המדינה האסלאמית בסוריה.

◀ הכוחות השיעים הופעלו במערכה על אלבוכמאל מחדר מבצעים נפרד, שנקרא "חדר המבצעים של בעלות הברית". נראה כי קציני משמרות המהפיכה מלאו תפקיד מרכזי בהפעלת חדר מבצעים זה. קאסם סלימאני, מפקד כוח אלקדס, שהגיע לאזור אלבוכמאל קיבל לידייו את הפיקוד על חדר המבצעים בשלביה הסופיים של המערכה לכיבוש אלבוכמאל (חשבון היוטיוב של ההסברה המרכזית של חזבאללה, 19 בנובמבר 2017).²

² כלי תקשורת איראנים התפארו, כי סלימאני פיקד בעצמו על המבצעים לכיבוש אלבוכמאל מידי דאעש (אלעאלם, 19 בנובמבר 2017). התפארות זאת, שנועדה להאדיר את מקומו של איראן ושל סלימאני בכיבוש המאחז האחרון של המדינה האסלאמית אינה נכונה. סלימאני לא פיקד על הצבא הסורי, שמילא תפקיד מפתח בכיבוש העיר, אלא על הכוחות השיעים ("בעלי הברית").

מימין: קאסם סלימאני, מפקד כוח אלקדס של משמרות המהפכה האיראנים באלבוכמאל ב-16 בנובמבר 2017.
משמאל: קאסם סלימאני, מפקד כוח אלקדס של משמרות המהפכה האיראנים, בחברת לוחמי תנועת אלנג' באא'
(ענב בלדי, 17 בנובמבר 2017).

מימין: קאסם סלימאני, מפקד כוח אלקדס של משמרות המהפכה האיראנים, בחברת אחד מלוחמי תנועת אלנג' באא' (ענב בלדי, 17 בנובמבר 2017). על גבו של הלוחם נראה הסמל של התנועה, שניתן למצוא בו דמיון לסמל של חזבאללה. משמאל: קאסם סלימאני, מפקד כוח אלקדס של משמרות המהפכה האיראנים, מדבר במכשיר קשר באלבוכמאל (חשבון הטוויטר של ההסברה הקרבית המרכזית של חזבאללה, 20 בנובמבר 2017).

אבידות איראן והכוחות השיעים במערכה על אלבוכמאל

◀ על פי מקורות סוריים נהרגו כ-40-50 לוחמים במערכה על אלבוכמאל, מהם כ-30 לוחמים של והמיליציות השיעיות האחרות. בין ההרוגים שני מפקדים איראנים בכירים במשמרות המהפכה בדרגת אל"מ ושני לוחמים. שני הקצינים המפקדים האיראנים הבכירים שנהרגו הינם ח'יר אללה צמדי ועלי-רצ'א נט'רי. כמו כן נהרגו שני קצינים איראנים נוספים: קצין איראני זוטר בשם מהדי מוחדניא (Madhi Movahednia), שכנראה נהרג באזור דיר אלזור, וקצין בשם עארף כאיד, שנהרג באלבוכמאל.

מימין: צילומים של לוחמים, בעיקר מארגון חזבאללה, שנהרגו בקרבות עם דאעש. משמאל: תמונתו של מחמוד מחמד ח'זעל (Mahmoud Muhammad Khaz'al), מפקד בחזבאללה, שנהרג בהתנגשויות עם דאעש בפרברי אלבוכמאל (חק, 19 בנובמבר 2017).

מימין: תמונותיהם של שלושה לוחמי חזבאללה, שנהרגו בהתנגשויות עם דאעש בפרברי העיר אלבוכמאל. מימין לשמאל: פואז אחמד מדלג' (Fawaz Ahmad Medlej), קאסם עלי אלח'טיב ועדנאן עבאס קמיחה (Adnan 'Abas Qumayha). משמאל: מסע ההלוויה של פואז אחמד מדלג', אשר ב-17 בנובמבר 2017 באפאצ'ליה שבבקעת הלבנון (חשבון היוטיוב shaheed charity, 19 בנובמבר 2017).

מימין: הודעה על כך שח'יר אללה צמדי ממשמרות המהפכה האיראנים נהרג בהתנגשויות עם דאעש באזור אלבוכמאל (מקור ההודעה הינו סוכנות מא'תה (Moata) המזוהה עם דאעש). בתמונה שצורפה, צמדי נראה לצד קאסם סלימאני, מפקד כוח אלקדס של משמרות המהפכה האיראנים (חשבון הטוויטר @Raml_a11, 18 בנובמבר 2017). באמצע ומשמאל: תמונות של עלי רצ'א נט'רי, מפקד בכיר במשמרות המהפכה האיראנים, שנהרג במהלך כיבוש אלבוכמאל (בלדי ניז, 20 בנובמבר 2017).

מימין: מהדי מוחד[ניא], מפקד במשמרות המהפכה האיראנים, שנהרג בהתנגשויות עם דאעש במרחב הכפרי של דיר אלזור (חק, 19 בנובמבר 2017). משמאל: עארף כאיד, מפקד במשמרות המהפכה האיראנים, שנהרג בהתנגשויות עם דאעש באלבוכמאל. בתמונה הוא נראה (מימין) בצילום משותף עם קאסם סלימאני (חשבון הטוויטר أبو اسامة الدينائي@YasG555, 21 בנובמבר 2017).

התייחסות מנהיג חזבאללה חסן נצראללה לכיבוש אלבוכמאל

◀ מנהיג חזבאללה חסן נצראללה, שכוח מארגונו השתתף במתקפה על אלבוכמאל, הכריז בנאומו כי "מדינת דאעש" קרסה אך דאעש לא חוסל, שכן הארגון ורעיונותיו עודם קיימים. נצראללה שיגר ברכותיו לכל הכוחות שנטלו חלק בכיבוש אלבוכמאל: צבא סוריה, המיליציות העיראקיות ("ההתנגדות העיראקית" בלשונות של נצראללה), חטיבת אלפאטמין (האפגאנית), חטיבת אלזינבין (הפקיסטאנית), משמרות מהפיכה האיראנים וארגון חזבאללה. כמו כן הוא הביא הערכתו לחיל האוויר הרוסי על השתתפותו במערכה. נצראללה הודה במיוחד למפקד כוח קדס קאסם סלימאני, שלדבריו נכח בשדה הקרב תוך סיכון חייו (אלמנאר, 20 בנובמבר 2017).

פעילות דאעש במרחב אלמיאדין

◀ ב-16 בנובמבר 2017 הודיע דאעש כי חמישים חיילים בצבא סוריה נהרגו בהתקפה של הארגון נגד טור כוחות ממונע של צבא סוריה ממערב לעיר אלמיאדין. מחבל מתאבד של דאעש פוצץ מכונית תופת במרכז הטור. לאחר מכן התנהלו התנגשויות בין פעילי דאעש לחיילי צבא סוריה במשך למעלה משמונה שעות. בהודעת דאעש נטען, כי נלקחו שלל חמש משאיות שהובילו תחמושת, ארבעה תותחי 122 מ"מ, שני תותחי נ"מ 23 מ"מ ואמצעי לחימה רבים נוספים (חק, 16 בנובמבר 2017).

◀ ב-15 בנובמבר 2017 פרסם דאעש צילומים בהם נראים כמה מפעיליו ערוכים בעמדות לחימה ותצפית באזור העיירה מחכאן, כ-4 ק"מ מדרום לאלמיאדין (בקרב הציר המוביל מדיר אלזור לאלבוכמאל). אחד מפעילי דאעש נראה מתצפת לאחר ירי ממק"כ הנישא על גבי אופנוע (פלטפורמה ניידת קטנה יחסית המקשה על איתורו ומתאימה לפעילות גרילה). פעיל נוסף ביצע ירי מתותח נ"מ על גבי רכב שטח ופעיל נוסף נראה בעמדות צליפה (חק, 15 בנובמבר 2017).

העיירה מחכאן הממוקמת בקרבת הציר המוביל מדר אלזור לאלבוכמאל (Google Maps).

מימין: פעיל דאעש מתצפת לעבר ציר העיירה מחכאן כשברקע נראה דגל הארגון. משמאל: פעיל דאעש מבצע ירי ממקלע כבד, הנישא על-גבי חלקו האחורי של אופנוע (חק, 15 בנובמבר 2017).

מימין: פעיל דאעש מבצע ירי מתותח נ"מ הנישא על-גבי רכב שטח בקרבת העיירה מחכאן. משמאל: צלף של דאעש בעמדת צליפה (חק, 15 בנובמבר 2017).

עיקרי ההתפתחויות בעיראק

כיבוש העיר ראוה, המעוז האחרון של דאעש בעיראק

ב-17 בנובמבר 2017 הודיע צבא עיראק, כי כוחותיו **כבשו את העיר ראוה**, המאחז האחרון של המדינה האסלאמית בעיראק. בכיבוש העיר השתתפו **מליציות סוניות של "הגיוס השבטי"** בעוד שהמליציות השיעיות לא מלאו בו תפקיד משמעותי, להערכתנו, מתוך כוונה שלא לנכר את האוכלוסייה הסונית, שבמחוז אנבאר. **ראש ממשלת עיראק, חידר אלעבאדי**, הצהיר, כי שחרור נפת ראוה בוצע **בזמן שיא של כמה שעות** וכי הכוחות העיראקים **ממשיכים בטיהור מרחבי המדבר** ואבטחת הגבולות של עיראק (אלסומריה ניוז, 17 בנובמבר 2017). בהצהרה נוספת הכריז ראש ממשלת עיראק על סופה של דאעש מבחינה צבאית בעיראק. הוא הוסיף כי בשלב הקצר הבא יבוצע **טיהור מלא של מדבר אלנבאר** ולאחר מכן יוכרז על תבוסת דאעש באופן סופי בעיראק (סוכנות הידיעות העיראקית, 21 בנובמבר 2017).

מימין: הודעת צבא עיראק על כך שהכוחות העיראקים כבשו את העיר ראוה (חשבון הטוויטר IRAQI NATIONAL ARMY@Defense_Iraq, 17 בנובמבר 2017). **משמאל:** חידר אלעבאדי, ראש ממשלת עיראק, מכריז על סופו של דאעש מבחינה צבאית בעיראק (סוכנות הידיעות העיראקית, 21 בנובמבר 2017).

◀ **נראה, כי דאעש לא הפגין התנגדות משמעותית בראוה.** נמסר, כי נגרמו לו מספר הרוגים, ציוד שלו הושמד ופעילים רבים **נמלטו לעבר המדבר**. הכוחות העיראקים שבעיר פועלים לטיהור העיר ממוקשים ומטעני חבלה שהותיר בה דאעש בשטח. ב-17 בנובמבר 2017, ביום כיבוש של העיר, **הניחו הכוחות העיראקים גשר הנדסי על נהר הפרת, מדרום מערב לעיר ראוה ובאמצעותו חצו הכוחות את נהר הפרת לעבר העיר.**

מימין: העיר ראוה בצילום מכלי טיס. באמצע התמונה נראה גשר ראוה (חשבון הטוויטר דאעש
 عاجل@DaeshAjel, 18 בנובמבר 2017). משמאל: טור של רכבי שטח נושאי מקלעים כבדים של המיליציות
 הסוניות ("הגיוס השבטי") (חשבון היוטיוב Al Aan Arabic Television تلغزيون الآن, 17 בנובמבר 2017).

מימין: טור של רכבים ממוגנים מדגם האמר של הכוחות העיראקים בנפת ראוה. משמאל: טור של משוריינים וכלי
 רכב ממוגנים, שעליהם מתנוססים דגלי עיראק בנפת ראוה (חשבון היוטיוב Al Aan Arabic Television تلغزيون
 الآن, 17 בנובמבר 2017).

פיגועים וניסיונות לפיגועים של דאעש ברחבי עיראק ופעולות סיכול ומנע של כוחות הביטחון העיראקים

בשבוע בו קרסה המדינה האסלאמית ביצע דאעש פיגוע רב נפגעים בעיר טוזח'רמאתו (בעלת האופי
 התרכמאני-שיעי), שמדרום לכרכוב (23 הרוגים). מנגד, ביצעו כוחות הביטחון העיראקים פעילות סיכולית
 נרחבת והצליחו למנוע ביצועם של כמה מהפיגועים שתוכננו.

פיגוע התאבדות רב נפגעים מדרום לכרכוב

ב-21 בנובמבר 2017 פוצצה מכונית תופת ע"י מחבל מתאבד בשוק ירקות במרכז העיר טוזח'רמאתו
 (Touzkhurmatu), כ-69 ק"מ מדרום לכרכוב³. **בפיגוע נהרגו לפחות 23 אנשים ו-60 נפצעו.** מרבית
 ההרוגים הינם אזרחים. **דאעש נטל אחריות לפיגוע.**

³ העיר טוזח'רמאתו הינה בעלת רוב תרכמאני-שיעי ומתגוררים בה גם כורדים וערבים.

זירת פיצוץ מכונת התופת בשוק ירקות ופירות בעיר טוח'ורמאתו
(אלג'זירה, 21 בנובמבר 2017).

פעילות סיכול ומנע של כוחות הביטחון העיראקים

◀ להלן עיקר פעולות הסיכול והמנע, שביצעו כוחות הביטחון העיראקים נגד דאעש:

מחוז אלאנבאר: שתי מחבלות מתאבדות (על פי תצלומיהן הן נראות כבנות 17) (של דאעש) נעצרו ע"י כוחות הביטחון העיראקים בעיר חדית'יה לפני שהספיקו להתפוצץ בדירתו של קצין בדרגת רס"ן בשם **בהג'ת אלג'עי'פי**. הקצין אותו ניסו לחסל השתייך ליחידה שתקפה דאעש במחוז אלאנבאר (סוכנות הידיעות העיראקית, 21 בנובמבר 2017). פיגוע יוצא דופן זה **עלול לבשר על התאמות שעושה דאעש בשטח**, לאחר קריסת המדינה האסלאמית. התאמות אלו כוללות **שימוש רב יותר במחבלות מתאבדות מאחר שקל יותר להפעילן במשימות אלה** (אישה יכולה להתחזות בכך שהיא בהריון ולעטות חגורת נפץ, גברים מוסלמים מנועים מלגעת בגופה במהלך חיפוש).

- ◆ **מחוז דיאלא: כוחות הביטחון העיראקים מנעו את הסתננותם של עשרות פעילי דאעש**, שנמלטו לאחר כיבוש אלחויג'יה ע"י כוחות הביטחון העיראקים. מספר פעילי דאעש במחוז מוערך כיום בכ-100 **פעילים חמושים** הפועלים בתאים חשאיים (אלסומריה ניוז, 20 בנובמבר 2017).
- ◆ **מחוז נינוא: ב-18 בנובמבר 2017** הודיע "הגיוס העממי" (מסגרת על של מיליציות שיעיות, שבחסות איראן) כי כוח מחטיבה 29 של "הגיוס העממי" הרג חמישה פעילי דאעש **ובכך סיכל התקפה שלהם נגד מעבר הגבול תל צפוכ** (Tall Sfouk), **שבין עיראק לסוריה** שבצפון מזרח סוריה (אתר "הגיוס העממי", 18 בנובמבר 2017).

מעבר הגבול תל צפוכ (מסומן באדום), שבין עיראק לסוריה (Google Maps).

◆ **מחוז כרכוכ:** ב-19 בנובמבר 2017 הודיע "הגיוס העממי", כי כוחותיו ביחד עם כוחות מדיביזיה 20 של צבא עיראק הרגו **שנים-עשר פעילי דאעש בנפת אלחויג'יה** (Al Hawijah), כ-58 ק"מ ממערב לכרכוכ. פעילי דאעש הסתתרו באזור סלעי ובבתים, שבמרחב זה (אתר הגיוס העממי, 19 בנובמבר 2017).

◆ **מחוז צלאח אלדין:** ב-14 בנובמבר 2017 פרסם **מחוז צלאח אלדין** (מצפון לבגדאד) סרטון בו נראים פעילי דאעש במהלך התנגשויות עם כוחות הביטחון העיראקים (חק; אתר שיתוף קבצים, נובמבר 2017).

מימין: פעיל דאעש משגר רקטת נ"ט לעבר הכוחות העיראקים. משמאל: פעיל דאעש יורה ממקלע כבד לעבר הכוחות העיראקים (חק; אתר שיתוף קבצים, 14 נובמבר 2017).

מצרים וחצי האי סיני

תגובת דאעש על הודעת דובר צה"ל פציעת חייל צה"ל כתוצאה מירי מסיני

◀ ב-20 בנובמבר 2017 ציטטה סוכנות ידיעות של דאעש את הודעת אביחי דרעי, ראש מדור תקשורת ערבית בדובר צה"ל, לפיה נפצע חייל צה"ל באורח קל מירי, שבוצע מכיוון סיני. ההודעה של דאעש אינה מתייחסת לאירוע עצמו אלא **מנצלת את ההזדמנות על מנת לשגר איום לישראל מטעם מחוז סיני של דאעש** (חק, 20 בנובמבר 2017).

איום של דאעש על ישראל: פעיל הארגון מניף את דגל דאעש על-גבי טנק, כשהכיתוב על גבי התמונה הינו: "אנו מגיעים, הוי יהודים. המדינה האסלאמית – מחוז סיני" (חק, 20 בנובמבר 2017).

פעילות דאעש במדינות נוספות

פיגוע התאבדות של דאעש באפגניסטאן

◀ ב-16 בנובמבר 2017 פוצץ עצמו מחבל מתאבד באמצעות אפוד נפץ **מחוץ לבית מלון בקאבול בו נערך כנס פוליטי של מפלגת ג'מעתי-י אסלאמי** (האגודה האסלאמית), הנחשבת למפלגה הפוליטית הוותיקה ביותר באפגניסטאן.⁴ המחבל ניסה להיכנס לאולם, אולם שוטרים שהיו בכניסה מנעו זאת. **14 אנשים, מתוכם שמונה שוטרים ושישה אזרחים נהרגו**. כמו כן נפצעו 18 אנשים, שבעה שוטרים ו-11 אזרחים. **דאעש נטל אחריות לפיגוע** (אפגניסטאן טיימס, 16 בנובמבר 2017).

◀ מפלגת האגודה האסלאמית היוותה כבר יעד לשתי התקפות בשנה הנוכחית. הכינוס בבית המלון אורגן ע"י תומכי מפלגה זאת לכבודו של **עטא מחמד נור**, חבר בכיר במפלגה והמושל של **מחוז בלח'**, שבצפון אפגניסטאן (קרוב לגבול עם אוזבקיסטאן). עטא נור צפוי להיות **אחד המועמדים בבחירות לנשיאות אפגניסטאן**, שתתקיימנה בשנה 2019 (אפגניסטאן טיימס, 16 בנובמבר 2017).

פיגוע ההתאבדות הנוכחי **מצטרף לשלושה פיגועי התאבדות בקאבול, שביצע דאעש בחודשיים האחרונים** (בכניסה לאקדמיה הצבאית שבמערב קאבול, במסגד השיעי אמאם זמאן ובשדה התעופה הבינלאומי בקאבול). **רצף פיגועים זה מעיד להערכתנו על שיפור ביכולות המבצעיות של דאעש באפגניסטאן ועל עלייה במוטיבציה שלו לבצע פיגועי ראוה, דווקא בעיתוי בו קרסה המדינה האסלאמית בעיראק ובסוריה.**

⁴ ג'מעתי-י אסלאמי (האגודה האסלאמית) נוסדה ב-1972 ונחשבת המפלגה הפוליטית הוותיקה ביותר באפגניסטאן. רוב חבריה הם טג'יקים (סונים) מצפון ומערב המדינה. בעלת אידאולוגיה אנטי-מערבית במהותה, המבוססת על ההלכה (שריעה) המוסלמית, עפ"י תפיסת האחים המוסלמים. בעת הפלישה הסובייטית לאפגניסטאן (1979-1989) ומלחמת האזרחים שפרצה לאחריה (1989-1992), הפכה לאחת מקבוצות המג'אדין הבולטות ביותר. **למפלגה היה אגף צבאי, שבראשו עמד אחמד שאה מסעוד, שהקים את "החזית הצפונית", שלחמה בטאליבאן, לאחר שהשתלטו על אפגניסטאן (1996-2001).** מסעוד נרצח בפיגוע התאבדות ב-9 בספט' 2001. בשנים האחרונות המפלגה עוסקת בעיקר בענייני פנים.

מחזור אימונים של דאעש סיים הכשרתו במזרח אפגניסטאן

◀ ב-20 בנובמבר 2017 פרסם מחוז ח'ראסאן של דאעש (אפגניסטאן/פקיסטאן) **צילומים בהם נראה מחזור מגויסים חדש, שסיים הכשרתו**. בתמונות נראה מחנה אימונים בשם "מחנה השיח' עבד אלחסיב" בקונאר (מחוז הנמצא ממזרח לקאבול, בקרבת הגבול עם פקיסטאן). מסיימי המחזור (לפחות 17 פעילים) הצטרפו לשורות דאעש במחוז קונאר (חק, 20 בנובמבר 2017).

מחוז קונאר (מסומן באדום) (Google Maps).

מימין: מגויסים חדשים של דאעש, שסיימו את הכשרתם ב"מחנה השיח' עבד אלחסיב". משמאל: המגויסים החדשים של דאעש, במהלך תרגול עמדות ירי בכריעה. ברקע נראה דגל דאעש (חק, 20 בנובמבר 2017).